

Warmteprogramma Gemeente Hattem

Informatiesessie gemeenteraad

BK6933

Project related

Eva Herrewijnen, Stephan Roos

11 mei 2026

1. Opening en doel
2. Stappen tot nu toe
3. Aanpak warmteprogramma
4. Vragen

1. Opening en doel

Waarom een warmteprogramma?

- **Klimaatakkoord:** beperken van wereldwijde opwarming
- **Klimaatwet:** in 2030 55% reductie van broeikasgassen, in 2050 netto 0 CO₂-uitstoot → aardgasvrije gebouwde omgeving
- Gemeenten werken hier stapsgewijs naartoe in de ‘warmtetransitie’, waarvoor de gemeente Hattem in 2020 de **Transitievisie Warmte** (TVW) heeft opgesteld
- Voor eind 2027 moet de gemeente een **warmteprogramma** vaststellen (wettelijke opvolger TVW)
 - Wet gemeentelijke instrumenten warmte (De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en De Minister van Klimaat en Energie)
- Ontwikkelingen die invloed hebben op warmtetransitie in Hattem:
 - Externe factoren als netcongestie, gestegen energieprijzen en **geopolitieke ontwikkelingen**
 - Nieuwe wet- en regelgeving: **Wet collectieve warmte** (WcW) met publiek meerderheidsbelang en **Wet gemeentelijke instrumenten warmte** (Wgiw) met aanwijsbevoegdheid, prioriteringskader ACM

1. Opening en doel

En wat is dan een goede keuze?

- Er is geen 'one solution fits all'
- Meestal een combinatie van warmteoplossingen per gemeente
- Afhankelijk van techniek, beschikbare bronnen, draagvlak, kosten, samenwerking, tijdspad, etc.
- Kiezen voor de ene oplossing heeft gevolgen voor een andere oplossing:
 - Haalbaarheid andere systemen/oplossingen
 - Ruimte op het (elektriciteits-)net
 - Mate van benodigde isolatie
- Energiebesparing en isolatie is vrijwel altijd een 'geen spijt-maatregel'

2. Stappen tot nu toe

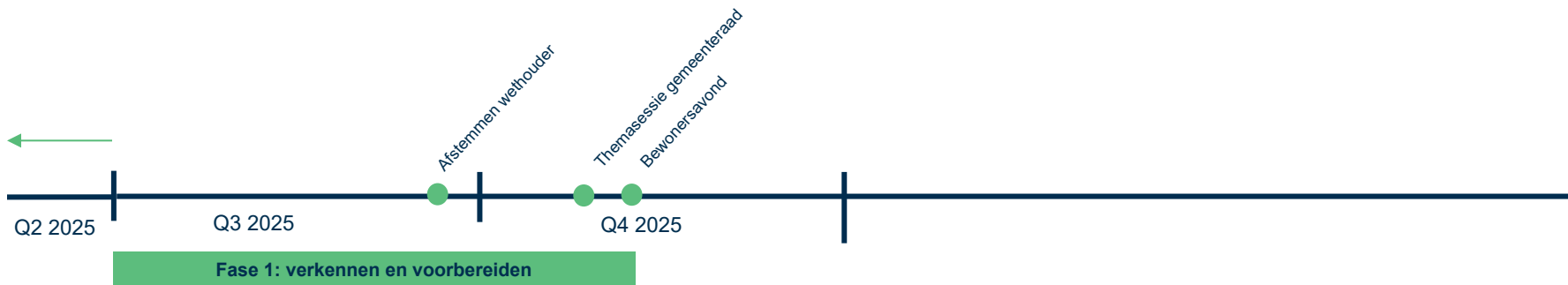

2. Stappen tot nu toe

Fase 1: verkennen en voorbereiden

- Opstellen terugblik
- Afstemming wethouder
- Opstellen participatieplan
- Uitvoering participatieplan:
 - Enquête, Bewonersavond
- Sessie met gemeenteraad

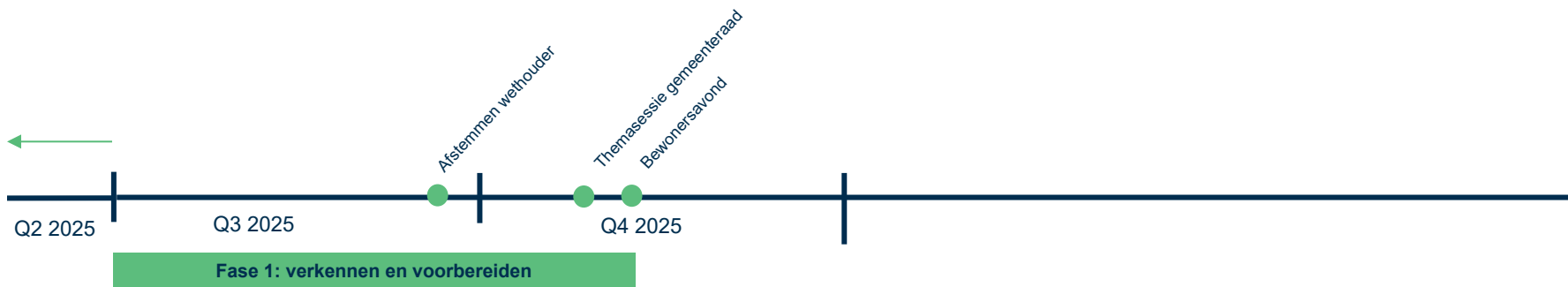
Resultaat: Terugblik, participatieplan, uitgangspunten voor het warmteprogramma

2. Doorlopen proces

Fase 1: verkennen en voorbereiden

- De enquête en bewonersavond laten zien dat bewoners in Hattem uiteenlopende perspectieven hebben op de overstap naar een aardgasvrije woning.

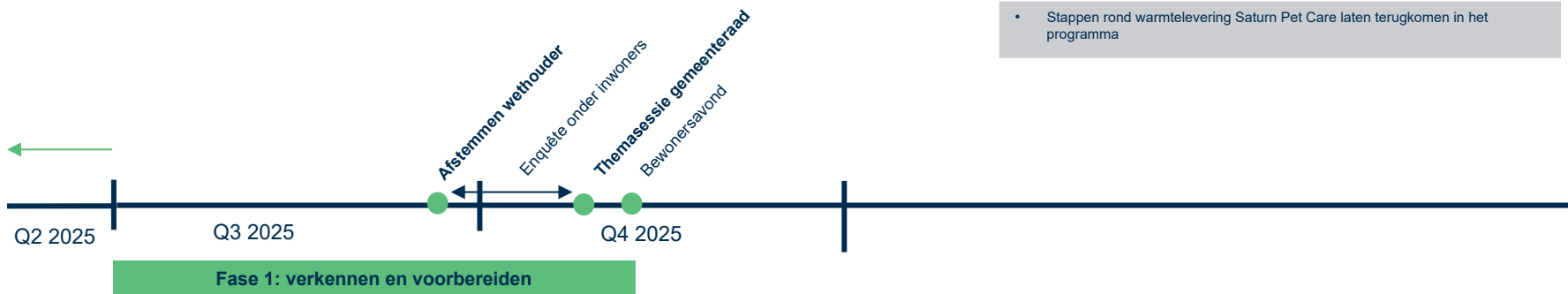
2. Doorlopen proces

Fase 1: Verkennen en voorbereiden

- Input vanuit wethouder en raad

Aandachtspunten uit de sessies

- Warmteprogramma geslaagd als het lukt vertaalslag te maken van ambities naar acties.
- Belang van eigen regie nemen als inwoners
- Rol gemeente faciliterend
- Aandacht voor ieders eigen tempo (in plaats van enkel wijkaanpak)
- Aansluiting bij bredere energieverhaal
- Plek geven bedrijven en kantoren in Warmteprogramma
- Stappen rond warmtelevering Saturn Pet Care laten terugkomen in het programma

Stellingen aan gemeenteraad

Stellingen	A	B	Anders
A. De laagste kosten voor de maatschappij als geheel zijn voor ons leidende B. De laagste kosten voor de eindgebruiker zijn voor ons leiden	4 stemmen	1 stem	2 stemmen voor beide
A. Na de kosten is voldoende maatschappelijk draagvlak voor ons leiden B. Na de kosten vinden we de uitvoerbaarheid van oplossingen leidend	1 stem	6 stemmen	Uitvoerbaar betekent ook maatschappelijk draagvlak
A. Als gemeente wachten we af tot initiatieven uit de samenleving zich bij ons melden B. Als gemeente gaan we proactief met inwoners in gesprek, hoe we onze gebouwen zo goed mogelijk aardgasvrij kunnen maken		7 stemmen	
A. We nemen alleen besluiten over aardgasvrije warmteoplossingen als we het daarover eens zijn met onze maatschappelijke partners B. Als gemeente nemen we besluiten die passen bij onze wettelijke regierol, ook als niet iedereen het daarmee eens is?	2 stemmen	5 stemmen	
A. Als gemeente zijn wij van plan om de komende 10 jaar onze aanwijsbevoegdheid in te zetten B. Als gemeente maken we voorlopig geen gebruik van onze aanwijsbevoegdheid	4 stemmen	2 stemmen	

Stellingen aan gemeenteraad

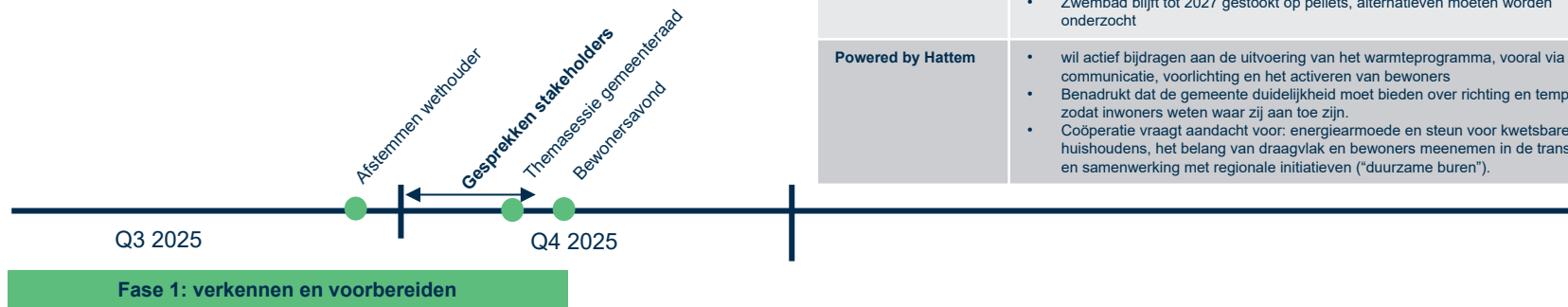

Stellingen	A	B	Anders
A. De laagste kosten voor de maatschappij als geheel zijn voor ons leidende B. De laagste kosten voor de eindgebruiker zijn voor ons leiden	4 stemmen	1 stem	2 stemmen voor beide
A. Na de kosten is voldoende maatschappelijk draagvlak voor ons leiden B. Na de kosten vinden we de uitvoerbaarheid van oplossingen leidend	1 stem	6 stemmen	Uitvoerbaar betekent ook maatschappelijk draagvlak
A. Als gemeente wachten we af tot initiatieven uit de samenleving zich bij ons melden B. Als gemeente gaan we proactief met inwoners in gesprek, hoe we onze gebouwen zo goed mogelijk aardgasvrij kunnen maken		7 stemmen	
A. We nemen alleen besluiten over aardgasvrije warmteoplossingen als we het daarover eens zijn met onze maatschappelijke partners B. Als gemeente nemen we besluiten die passen bij onze wettelijke regierol, ook als niet iedereen het daarmee eens is?	2 stemmen	5 stemmen	
A. Als gemeente zijn wij van plan om de komende 10 jaar onze aanwijsbevoegdheid in te zetten B. Als gemeente maken we voorlopig geen gebruik van onze aanwijsbevoegdheid	Met de aanwijsbevoegdheid kunnen gemeenten vanuit hun regierol gebieden aanwijzen die binnen een bepaalde termijn aardgasvrij moeten worden en overgaan op een duurzame warmtevoorziening.		

2. Doorlopen proces

Fase 1: verkennen en voorbereiden

- Gesprekken stakeholders

Aandachtspunten uit gesprekken

Liander	<ul style="list-style-type: none">• Collectief is beter bestuurbaar dan kleine individuele warmtepompen per huishouden• Midden spanning: Uitbreiding onderstation Hattem staat gepland en bestemmingsplan is al gewijzigd is• Hoogspanning: Verzwaring door Tennet pas richting 2033- 2035• gebiedsaanpak start rond 2031 op laagspanningsnet, eind 2034 afgerond. Planning nog diffuus.
Triada	<ul style="list-style-type: none">• Primair gericht op individuele oplossing per woning/ complex• Triada signaleert wel een belangrijke ontwikkeling:• in de westelijke Binnenstad komt een concentratie van ca. 150 nieuwe woningen, gecombineerd met bestaande corporatiecomplexen; kansen voor collectieve warmte, mits de gemeente duidelijke richting geeft.
Saturn Petcare	<ul style="list-style-type: none">• Richt zich op opnieuw benutten eigen restwarmte.
De Marke	<ul style="list-style-type: none">• Was mogelijke afnemer restwarmte Saturn Petcare• Zwembad blijft tot 2027 gestookt op pellets, alternatieven moeten worden onderzocht
Powered by Hattem	<ul style="list-style-type: none">• wil actief bijdragen aan de uitvoering van het warmteprogramma, vooral via communicatie, voorlichting en het activeren van bewoners• Benadrukt dat de gemeente duidelijkheid moet bieden over richting en tempo, zodat inwoners weten waar zij aan toe zijn.• Coöperatie vraagt aandacht voor: energiearme en steun voor kwetsbare huishoudens, het belang van draagvlak en bewoners meenemen in de transitie en samenwerking met regionale initiatieven ("duurzame burens").

2. Doorlopen proces

Fase 2: Uitwerken

- Techno-economische analyse
- Synthese van informatie
- Opstellen 1ste concept warmteprogramma

Resultaat: Concept warmteprogramma

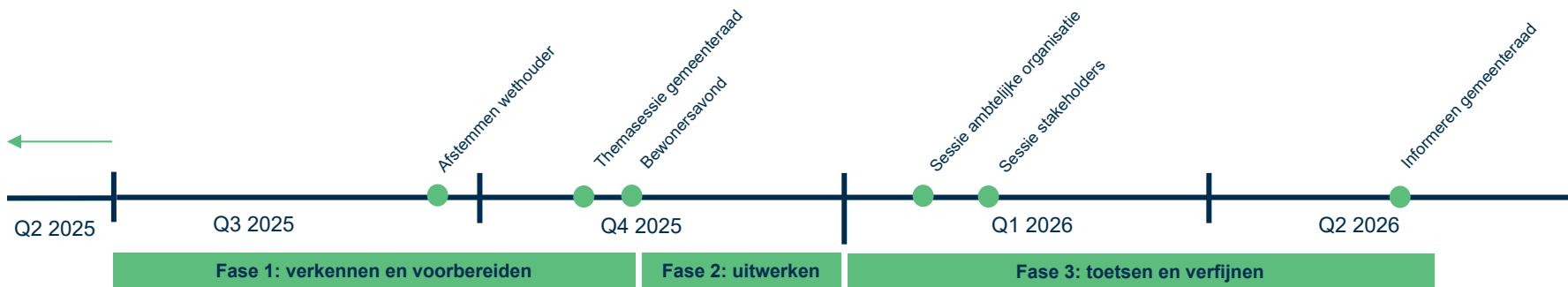

2. Doorlopen proces

Fase 3: Toetsen en verfijnen

- Sessie en feedback ambtelijke organisatie
- Sessie en feedback stakeholders
- Informatiesessie raad

Resultaat: Ontwerp warmteprogramma, participatieverslag

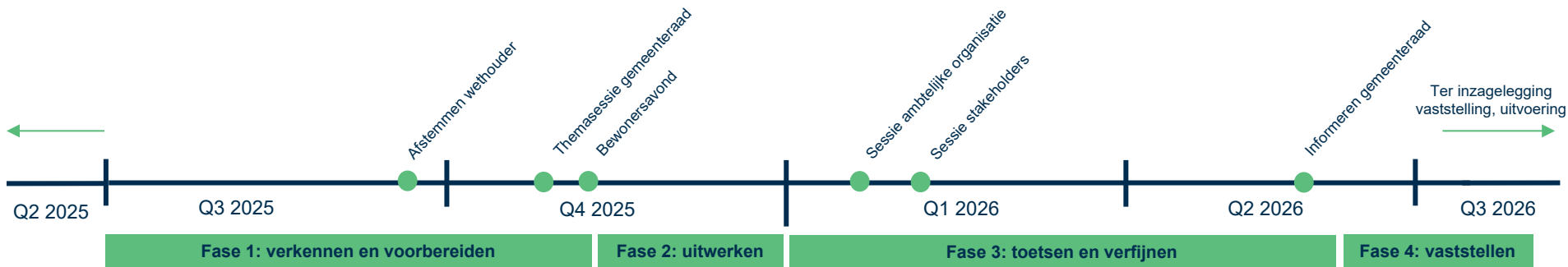

2. Doorlopen proces

Fase 4: Vaststelling

- Vaststelling door college
- Ter inzagelegging (termijn 6 weken)

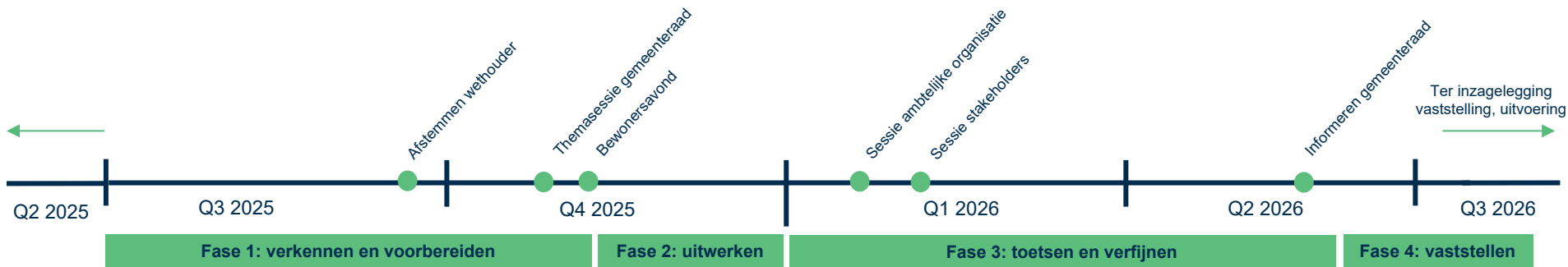
Resultaat: Vastgesteld Ontwerp warmteprogramma

2. Doorlopen proces

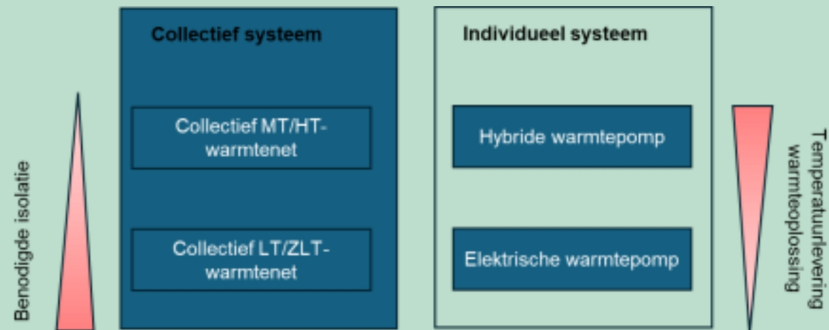
Na fase 4:

- Opstellen uitvoeringsagenda
- Start uitvoering

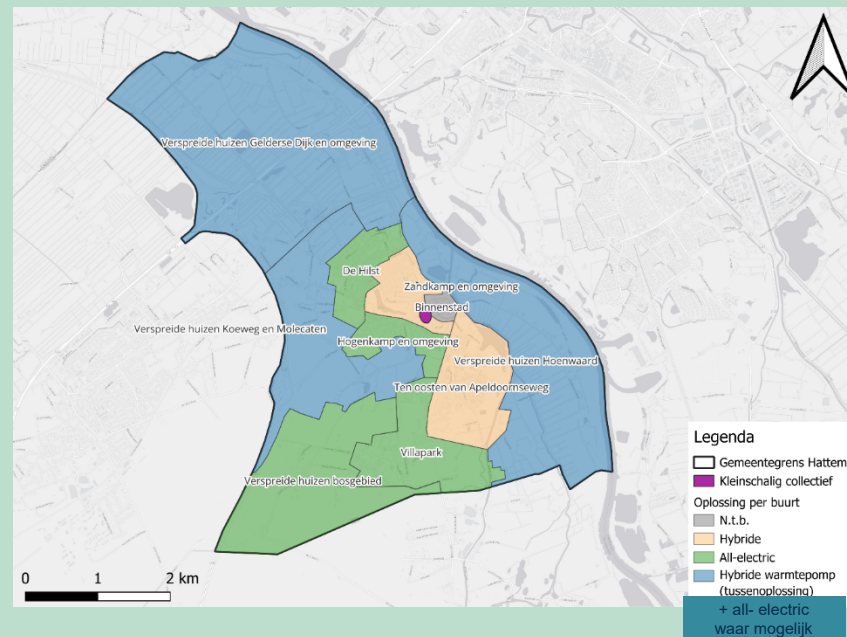
3. Uitkomsten warmteprogramma

- Er zijn verschillende manieren om een gebouw aardgasvrij te verwarmen.
- Voor Hattem ligt in de meeste buurten een individuele elektrische oplossing voor de hand.
- Afhankelijk van de beschikbare elektriciteitscapaciteit of de isolatieopgave kan een hybride warmtepomp als tussenstap worden ingezet.
- In een gedeelte van de buurt Zandkamp en omgeving zijn er mogelijk kansen voor mini-warmtenetten of kleinschalige collectieve warmteoplossingen.
- Voor de oude binnenstad is nog niet bekend wat de meest geschikte aardgasvrije warmteoplossing is.

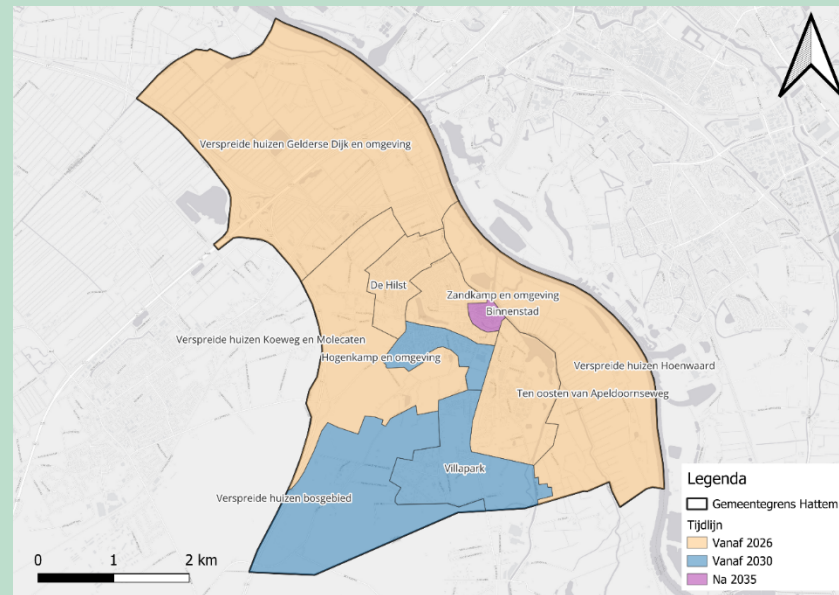
3. Uitkomsten warmteprogramma

- Er zijn verschillende manieren om een gebouw aardgasvrij te verwarmen.
- Voor Hattem ligt in de meeste buurten een individuele elektrische oplossing voor de hand.
- Afhankelijk van de beschikbare elektriciteitscapaciteit of de isolatieopgave kan een hybride warmtepomp als tussenstap worden ingezet.
- In een gedeelte van de buurt Zandkamp en omgeving zijn er mogelijk kansen voor mini-warmtenetten of kleinschalige collectieve warmteoplossingen.
- Voor de oude binnenstad is nog niet bekend wat de meest geschikte aardgasvrije warmteoplossing is.

3. Uitkomsten warmteprogramma

- In De Hilst, Zandkamp en omgeving en het gebied ten oosten van de Apeldoornseweg en verspreide huizen wordt ingezet op isolatie, een hybride warmtepomp en waar mogelijk een (gefaseerde) overstap naar een elektrische warmtepomp.
- Voor verspreide huizen in het bosgebied, Hogenkamp en Villapark ligt de focus eerst op isolatie, gevolgd door een stapsgewijze overgang naar een nieuwe warmteoplossing. In deze gebieden worden minder knelpunten op het elektriciteitsnet verwacht.
- Voor de Binnenstad is de geschikte warmteoplossing nog onduidelijk en wordt deze eerst verder onderzocht. De uitvoering voor de Binnenstad verschuift daardoor naar 2035 en later
- Geen inzet aanwijsbevoegdheid op dit moment

4. Uitvoering – Hoe gaan we het doen?

Doelgroepengericht

- Hattems isolatieplan
- Bestrijding energiearmoede
- Energiecoaches
- Nieuwe bewoners
- Bedrijven en kantoren

4. Uitvoering – Hoe gaan we het doen?

Gebiedsgericht

- Individuele warmteoplossingen
 - Informeren en ondersteunen bewoners (zie vorige slide)
- Kleinschalig collectief/ mini-warmtenet
 - Verkennen ontwikkeling met aanpak kleine kernen provincie Gelderland
- Monumentale panden (Binnenstad)
 - Onderzoeken passende isolatie-, renovatie- en warmteoplossingen voor de historische binnenstad
 - Jaarlijks uitvoeringsprogramma

4. Uitvoering – Hoe gaan we het doen?

Samenwerken met partners

- Netbeheerders Liander en TenneT
 - We stemmen af over netverzwaring en uitvoering
- Woonstichting Triada
 - Triada onderzoekt geschikt energiesysteem voor nieuwbouwplannen
 - We stemmen af over mogelijke koppeling met omgeving
- Energiecoöperatie Powered by Hattem (Duurzame Buren)
 - Speelt een rol bij informeren van inwoners en kennisdelen
- Bewonersinitiatieven (zoals energiegemeenschappen)
 - We faciliteren initiatieven waar mogelijk
- Gemeente Elburg en Harderwijk
 - We verkennen samen de opgave van de historische binnenstad

Sessie gemeenteraad

11-05-2026

Dank voor uw aandacht!

